

Uusi tutkimus ADAMTS13-aktiivisuus (20695 P -ADAM13) otetaan käyttöön 1.6.2009 alkaen

Tutkimus	20695 P -ADAM13 P -ADAMTS13, aktiivisuus
Asiantuntijat	lääkäri Lotta Joutsu-Korhonen, lotta.joutsu-korhonen@hus.fi, 050 427 2402 ja kemisti Jari Leinonen, jari.leinonen@hus.fi, 050 427 0591
Indikaatiot	Tromboottisen trombosytopeenisen purppuran (TTP) diagnostiikka.
Näyteastia	Hyytymistutkimusputki, 109 mM Na-sitraatti, 2.7 ml
Näyte	3.2% Na-sitraattiplasma. Näyte säilyy erottelematta huoneenlämmössä 8 tuntia. Jos näytettä ei voida toimittaa määritettäväksi 8 tunnin sisällä, näyte on sentrifugoitava (15 min 2500 g), plasma eroteltava kahteen muoviputkeen ja lähetettävä pakastettuna.
Menetelmä	ADAMTS13:n proteolyysituotteen määrittäminen entsyymi-immunologisesti
Tulokset valmiina	Arkipäivisin sopimuksen mukaan
Viitearvot	<i>kaikki</i> ..... 40 – 130 %
Tulkinta	<p>ADAMTS13 (a disintegrin and metalloproteinase with a thrombospondin type 1 motif, member 13) on 190 kDa:n suuruinen, von Willebrandin tekijää (VWF) pilkkova entsyymi, joka säätelee suurten VWF-multimeerien määrää verenkierrossa. Entsyymiaktiivisuuden ollessa alentunut, normaalia suurempia VWF-multimeerejä (extra large multimers) kumuloituu verenkiertoon aiheuttaen intravaskulaarista trombosyyttiaggregaatiota ja mikrotrombooseja. Tila voi johtaa tromboottiseen mikroangiopatiaan.</p> <p>Tromboottisessa trombosytopeenisessä purppurassa (TTP) ADAMTS13-aktiivisuuden on todettu olevan osittain alentunut 70-100%:lla ja voimakkaasti alentunut 40-90%:lla potilaista. ADAMTS13-aktiivisuuden alentuminen voi olla pysyvää (geneettistä) tai hankinnaista. Hankinnaista tilaa voivat aiheuttaa mm. autoavasta-aineet, joita muodostuu joko spontaanisti tai liittyen esim. raskauteen, autoimmuunitauteihin, infektioihin tai lääkitykseen. Kardiovaskulaaristen sairauksien, uremian, maksakirroosin yhteydessä on tavattu myös pienentyneitä ADAMTS13-aktiivisuustasoja.</p>
Huomautuksia	Tutkimuksessa ei saa käyttää (poikkeustilanteissa) EDTA-antikoaguloitua näytettä.
Tiedustelut	Meilahden sairaalan laboratorio puh. (09) 471 74303 tai (09) 471 74330.

Viitteet

Levy ym. Mutations in a member of the ADAMTS gene family cause thrombotic thrombocytopenic purpura. Nature 2001;413:488-94.

Tsai. ADAMTS13 and microvascular thrombosis. Expert Rev Cardiovasc Ther 2006;4:813-25.

Mannucci PM, Peyvandi F. TTP and ADAMTS13: When is testing appropriate? Hematology 2007:121-126.

Allekirjoitukset

Lotta Joutsu-Korhonen
erikoislääkäri
Hyytymishäiriöyksikkö,
HUSLAB
puh. 050 427 2402

Jari Leinonen
sairaalakemisti
Hyytymishäiriöyksikkö,
HUSLAB
puh. 050 427 0951

Riitta Lassila
osastonylilääkäri
Hyytymishäiriöyksikkö,
HUSLAB ja HUS
Sisätaudit
puh. 040 5175547

Jakelu

Laboratoriojakelu
HUS-piirin sairaaloiden laboratoriot
Peijaksen sairaalan nefrologit ja sisätautilääkärit
Jorvin sairaalan nefrologit ja sisätautilääkärit
Lohjan sairaalan neurologit ja sisätautilääkärit
Hyvinkään sairaalan neurologit ja sisätautilääkärit
Länsi-Uudenmaan aluesairaalan neurologit ja sisätautilääkärit
Porvoon sisätautien ja neurologian ylilääkärit
HUSLABin intranet-sivut
HUSLABin Internet-sivut
HUS:n kliiniset toimialat